

CLAUDIO MONTEVERDI

[Cremona - Mantua - Venetië]

13-daagse themareis

15 t/m 27 juni 2023

35
jaar

DE GULDEN ENGEL

zie voor details www.goudenengel.nl

CLAUDIO MONTEVERDI [Cremona - Mantua - Venetië]

15 t/m 27 juni 2023 €2590,- [reiscode 381]

- **‘Op zoek naar Claudio Monteverdi...’ een unieke muziekkreis door Noord-Italië** [Cremona - Mantua - Venetië]
- **Uitgebreid programma van inleidingen; excursies naar historische plaatsen**
- **Bezoek aan het Monteverdi-festival in Cremona.**
- **Exclusief concert door een Venetiaans barok-ensemble met werken van Claudio Monteverdi en tijdgenoten.**
- **Thematische begeleiding: Harry-Imre Dijkstra** [musicus]
- **Algemene begeleiding: Gerard Kemna**

Claudio Monteverdi [1567 - 1643] is bij velen bekend om zijn madrigalen en opera's. Tijdens deze reis door Noord-Italië proberen wij de indrukwekkende klankwereld te ontsluiten welke gestalte kreeg in het rijke oeuvre van deze reus. Geboren en getogen in Cremona, tot rijpheid gekomen aan het hof van Mantua en gevierd in Venetië als maestro di capella aan de San Marco basiliek, staat hij op het keerpunt van de renaissance met de barok, tussen meerstemmigheid en eenstemmigheid, zowel in het religieuze motet als in het wereldse madrigaal. Hij was een van de eersten die ook muzikaal vorm kon geven aan emoties en daarmee als grondlegger van de moderne opera kan worden beschouwd: zijn vroegste opera Orfeo speelt zich af tussen goden en halfgoden, zijn laatste, De kroning van Poppea, gaat over de verzengende liefde tussen mensen van vlees en bloed.

We gaan op zoek naar Claudio Monteverdi, naar het leven en de wereld waarin zijn muziek vorm kreeg. Tijdens onze reis naar Cremona, Mantua en Venetië, met tussenstops in het wonderschone Sabbioneta en Vicenza, zullen we de idealen van zijn tijd zoals die weerklanken in zijn muziek, ook ontmoeten in de beeldende kunst en architectuur. In de monumenten die het geslacht Gonzaga, voor wie hij zoveel composities schreef, in de loop der eeuwen in Mantua naliet, maar ook in de bouwkunst van bijvoorbeeld Palladio en Scamozzi, of in de meesterwerken van Titiaan en Tintoretto. We zullen het zien en ervaren: het klassieke, op de oudheid gebaseerde streven naar harmonie en evenwicht, maar ook het spel met de regels, de grotere ruimte voor het individu, het groeiende verlangen naar theatrale dynamiek en intense uitdrukingskracht. [tekst Lucas Bunge]

donderdag 15 juni [zie Opmerking 1 en 2]

08.30 uur: vertrek per luxe touringcar vanaf Nijmegen-CS.

Ca. 09.45 uur: opstapmogelijkheid bij station-NS te Venlo.

Onderweg geven de begeleiders een overzicht van het reisprogramma.

Harry-Imre Dijkstra zal in een eerste inleiding een beeld geven van de muzikale ontwikkeling '**Van Renaissance naar Barok**'. Aan het begin van de avond komen we aan bij het hotel in Rosenheim (1 overnachting).

Avond: diner in het restaurant van het hotel.

vrijdag 16 juni

Na het ontbijt reizen we, via de Brenner-pas en het dal van de Adige, verder zuidwaarts. Harry-Imre Dijkstra volgt met een overzicht van leven en werk van Claudio Monteverdi.

Na de middag komen we aan bij het hotel in het centrum van **Cremona**, vanaf de 17de eeuw reeds bekend als de stad van vioolmakers. We overnachten hier 3 keer.

Avond: mogelijkheid voor concertbezoek in Teatro Ponchielli tijdens het **Monteverdi-Festival**. Het programma is nog niet definitief, maar voorlopig staat een opera van Monteverdi aangekondigd.

zaterdag 17 juni

Na het ontbijt maken we een wandeling door het **historisch centrum van Cremona** o.l.v. een plaatselijke gids. Op het prachtige Domplein zien we hoe kerkelijk en wereldlijk gezag elkaars burens zijn. We bezoeken Il Duomo (12de eeuw). Mogelijkheid om de Torrazzo (campanile) te beklimmen en de stad van boven te bekijken. Aan het plein zien we verder onder meer het Battistero en Palazzo Comunale (stadhuis). In dit palazzo bevindt zich tevens een collectie van oude muziekinstrumenten.

We bezoeken het atelier van een vioolbouwer en/of een werkplaats waar snaarinstrumenten (theorbe, luit) uit de tijd van Monteverdi worden gerestaureerd en (na)gebouwd.

Na de lunch houdt Harry-Imre Dijkstra een inleiding met een beschrijving van het muzikale landschap waarin de jonge Monteverdi opgroeide.

Rest van de middag: naar keuze. Het stedelijk museum 'Ala Ponzzone' biedt kunstwerken uit de Renaissance en bevat ook de zgn. Domschatten.

Avond: mogelijkheid voor een volgend concertbezoek i.h.k.v. het Monteverdi-Festival.

zondag 18 juni

Ochtend naar keuze. Mogelijkheid om een gezongen kerkdienst in de dom mee te maken.

Rest van de dag naar keuze en in overleg. Suggesties:

- Cremona telt diverse interessante kerken uit de Middeleeuwen, Renaissance en 18de eeuw;
- Museumbezoek. In Palazzo Affaitati zijn diverse musea ondergebracht.

Harry-Imre Dijkstra vervolgt in het hotel met een inleiding, waarin hij een indruk zal geven van het werk van Monteverdi, gedurende zijn verblijf in Mantua. Tevens inleiding op concert van de dag.

Avond: mogelijkheid voor een volgend concertbezoek i.h.k.v. het Monteverdi-Festival.

maandag 19 juni

Vertrek uit Cremona.

Rond de middag komen we aan bij het hotel in **Mantua** (3 overnachtingen).

Tijdens een stadswandeling o.l.v. een plaatselijke gids zien/bezoeken we o.a. **Basilica Palatina di Santa Barbara**, de paleiskerk van de Gonzaga's, **Basilica di Sant'Andrea**, **Rotunda di San Lorenzo**.

Na de middag bezoeken we **Palazzo Te**, een grote Renaissance-villa met tuin, rond 1530 aan de rand van de toenmalige stad gebouwd naar een ontwerp van Giulio Romano. Deze kunstenaar en zijn leerlingen zijn ook de makers van prachtige fresco's in de diverse zalen. Zie ook www.palazzote.it. De inleiding zal gaan over de geboorte van de opera. Muziekfragmenten van de opera 'La Favola d'Orfeo'.

Avond: mogelijkheid om samen te eten in een naburig restaurant.

dinsdag 20 juni

's Ochtends bezoeken we **Palazzo Ducale** met een plaatselijke gids. In de Camera Picta zien we prachtige frescoschilderingen van **Andrea Mantegna** (1431-1506). Zie ook www.ducalemantova.org.

De muzikale inleiding - na de lunch - gaat over de bittere afloop van Monteverdi's Mantuaanse jaren, maar werpt ook licht op de rijke muzikale oogst.

Rest van de middag: naar keuze. Mogelijkheid voor een boottocht (Mantua is grotendeels omgeven door water).

Avond: mogelijkheid om samen te eten.

woensdag 21 juni

Een korte busrit brengt ons in **Sabbioneta**, een bijzonder stadje, ook wel 'Het kleine Athene' genoemd. Vespasiano, een telg uit de Gonzaga-familie, liet hier rond 1560 zijn ideale stad bouwen. We zien talrijke palazzi, kerken, een synagoge en het prachtige **Teatro all' Antica**.

Aan het eind van de middag zijn we terug bij het hotel in Mantua.
Harry-Imre Dijkstra loopt in zijn inleiding vooruit op het verblijf van Monteverdi in Venetië.
Avond: mogelijkheid om samen te eten.

donderdag 22 juni

We vertrekken uit Mantua.

Rond 13 uur komen we aan bij **Villa Rotonda** in **Vicenza**. De villa werd in Renaissance-stijl ontworpen door Andrea Palladio (1508-1580). We bekijken deze villa (alleen van buiten) om een beeld te krijgen van de beeldende kunst en architectuur die voorafging aan de barok, de heersende kunststijl in de tijd van Monteverdi. Zie ook www.villalarotonda.it

In het centrum van Vicenza bevindt zich een ander ontwerp van Palladio: **Teatro Olimpico**. Zie ook www.teatroimpicovicenza.it

Aan het eind van de middag arriveren we in **Venetië**. Per boot varen we naar de centraal gelegen wijk Dorsoduro. Hier bevindt zich het hotel waar we 4 nachten verblijven (zie Opmerking 2).

Tijdens een korte wandeling verkennen we de nabije omgeving met o.a. de Accademia di Belle Arti, de Gesuati-kerk (plafondschilderingen van Giambattista Tiepolo), de San Trovaso-kerk (Tintoretto).

Avond: mogelijkheid om samen te eten en/of opera/concert te bezoeken. Informatie volgt later.

vrijdag 23 juni

Harry-Imre Dijkstra zal aandacht besteden aan de rol van de H. Maria in de muziek van Monteverdi. We beluisteren het Magnificat uit de Maria-Vespers van Monteverdi.

Aansluitend brengt een korte boottocht per vaporetto [busboot] ons bij de kerk van **S. Maria dei Frari** met het graf van Claudio Monteverdi en bijzondere schilderwerken van Titiaan en Bellini. Nabij de Frari-kerk bevindt zich de **Scuola Grande di San Rocco** met vele werken van Tintoretto. Zie ook www.scuolagrandesanrocco.it.

Middag: naar keuze en in overleg. Suggestie: via een boottocht (lijn 1) over het **Canal Grande** krijgen we een mooie indruk van de **Rialto-brug** en de vele eeuwenoude palazzi.

Avond: mogelijkheid om samen te eten en/of opera/concert te bezoeken. Suggesties:

- (20.30 uur) opera Rigoletto van Giuseppe Verdi, welke wordt uitgevoerd met een kleine bezetting in een palazzo aan het Canal Grande. Kaarten: ca. € 80,-. Zie ook www.musicapalazzo.com.
- 21 uur (Chiesa San Vidal): Vivaldi-programma. Zie ook www.interpretiveneziani.com.

zaterdag 24 juni

Vervolg thematische inleidingen. We lezen samen het libretto van de mini-opera 'Il combattimento di Tancredi e Clorinda' dat ontleend is aan het heldendicht van Torquato Tasso: 'Jeruzalem bevrijd'. Harry-Imre Dijkstra zal tenslotte de laatste jaren van Monteverdi beschrijven, met onder meer enkele muziekvoorbeelden uit de opera 'L'Incoronazione di Poppea'. Aansluitend varen we per vaporetto naar de kerk **San Giorgio Maggiore** (arch. Palladio). Vanaf de campanile hebben we een prachtig uitzicht op de stad (Palazzo Ducale, San Marco). Bezoek aan de **Basilica di San Marco**, de kerk waar Claudio Monteverdi in 1612 werd aangesteld als kapelmeester. Zijn voorgangers waren o.a. Adriaan Willaert en Giovanni Gabrieli.

Eind van de middag: een **exclusief concert** voor de deelnemers aan de Monteverdi-reis. Op het programma staan instrumentale en vocale werken van Claudio Monteverdi en tijdgenoten. Hoogtepunt is ongetwijfeld de semi-scenische uitvoering van de zelden gespeelde mini-opera '**Il combattimento di Tancredi e Clorinda**' van Monteverdi. Concert en opera wordt uitgevoerd door een Venetiaans barokensemble o.l.v. Pier Paolo Ciurlia (theorbe en luit). Op Youtube zijn enkele prachtige uitvoeringen van genoemde opera te zien.

Avond: mogelijkheid om samen te eten en/of concert te bezoeken.

Suggesties:

- (19 uur) Teatro La Fenice; zie voor juni-programma www.teatrolafenice.it.
- (20.30 uur) opera La Traviata van Giuseppe Verdi, welke wordt uitgevoerd met een kleine bezetting in een palazzo aan het Canal Grande. Kaarten: ca. € 80,-. Zie ook www.musicapalazzo.com.
- 21 uur (Ch. San Vidal): Vivaldi-programma www.interpretiveneziani.com.

zondag 25 juni

Ochtend en rest van de dag: naar keuze. Suggesties: bezoek aan

- San Marco-basiliek (gezongen hoogmis om 10 uur);
- het kerkhofeiland **San Michele** met o.a. het graf van Strawinsky;
- het eiland **Torcello** in de lagune, met zijn **Basilica di Santa Maria Assunto** (7de eeuw), bijzondere venetiaans-bijzantijnse mozaïeken;

Wie dichter bij huis wil blijven kan besluiten tot een bezoek aan

- het museum **Gallerie dell'Accademia**;
- La Fenice, het operagebouw van Venetië;
- Il Museo della Musica, met een collectie historische instrumenten.
- bezoek aan het **Peggy Guggenheimmuseum**;
- **Punta della Dogana**. De Japanse architect **Tadao Ando** (geb. 1941 in Osaka) heeft de voormalige douanegebouwen omgebouwd tot een prachtig museum met hedendaagse kunst. Zie ook www.palazzograssi.it.
- de kerk **Santa Maria della Salute** met o.a. werken van Titiaan.

Avond: slotmaaltijd op een passende plek in Venetië.

maandag 26 juni

Vertrek uit Venetië.

9 uur: vervoer per boot naar Tronchetto, het parkeer-eiland waar de bus ons weer oppikt. Aansluitend reizen we via het dal van de Adige en de Brennerpas weer richting Zuid-Duitsland.

Eind van de middag: aankomst bij het hotel in Happingen, nabij Rosenheim.

Avond: diner in het restaurant van het hotel

dinsdag 27 juni

Na het ontbijt vervolgen wij onze terugtocht naar Nederland.

Ca. 18 uur: aankomst in Venlo.

Ca. 19.30 uur: aankomst in Nijmegen.

OPMERKINGEN

1 Opstapplaatsen en hotels in Nijmegen

en Venlo: de busopstapplaatsen zijn Nijmegen en Venlo. U kunt deze plaatsen makkelijk per trein bereiken. Wanneer u geen ochtendmens bent of wanneer u Nijmegen of Venlo niet tijdig kunt bereiken adviseren wij de nacht vóór vertrek een kamer te huren in hotel Mercure (tel. 024-3238888; naast het station en ca. 300 m. van de busopstap in Nijmegen), Guesthouse Vertoeft (300 m. van opstapplaats), hotel Van der Valk in Nijmegen-Lent (vlakbij NS-station Nijmegen-Lent). In Venlo zijn de volgende hotels (vlakbij station-NS) te adviseren: Theaterhotel (077-2066666), hotel Wilhelmina (077-3516251) en hotel Americain (077-3515454). Vraag om een rustige kamer aan de achterzijde.

2 Accommodatie: u verblijft in prima hotels (3-4***) in Cremona, Mantua en Venetië. De hotels zijn alle zeer centraal gelegen. Het hotel in Venetië is een voormalig klooster met een ruime binnentuin, ideaal gelegen in de rustige wijk Dorsoduro (nabij Accademia), niet ver van San Marco. TV vindt men hier alleen in enkele algemene ruimtes, niet op de kamers.

NB. De toeslag voor alleen-gebruik van een kamer in Venetië is gebaseerd op verblijf in een

2-persoons-kamer. Wanneer u akkoord gaat met verblijf in een (kleinere) 1-persoonskamer (beperkt beschikbaar) ontvangt u een korting van 100 euro.

3 Vervoer/Wandelingen/Conditie/

Bootkaart: u wordt tijdens deze themareis vervoerd per luxe touringcar. De stadsexcursies in Cremona, Mantua, Sabbioneta en Venetië gaan grotendeels te voet. Wanneer u problemen hebt met lopen dient u vóór reisopgave met DGE te overleggen i.v.m. een (eventueel) aangepast programma. De boottransfers in Venetië (bus-hotel v.v.) zijn in de reissom inbegrepen, evenals de kosten van een 72-uurs bootkaart.

4 Bovenstaand programma is voorlopig.

Wijzingen zijn mogelijk en informatie over het Monteverdi-festival in Cremona volgt later. Het definitieve programma ontvangt u ca 10 dagen vóór vertrek.

5 Monteverdi-Festival; (kosten van)

entrees en concerten: de kosten van de diverse entrees (o.a. van het Monteverdi-Festival in Cremona) zijn nog niet bekend. In de reissom is een bedrag van 120 euro p.p. inbegrepen. Het concert door het Venetiaanse barokensemble (zaterdag 24 juni) is inbegrepen in de reissom.

[VERVOLG] **OPMERKINGEN**

6 De begeleiders: Harry-Imre Dijkstra is musicus (klarinetist). Naast zijn muziekpraktijk begeleidt Harry-Imre ook regelmatig muziekreizen. In het verleden begeleidde hij voor De Gouden Engel (DGE) o.a. muziekreizen naar het Bachfestival in Leipzig en het Festival Alte Musik in Dormagen. In 2023 zal hij voor DGE tevens een themareis 'Tsjechische Componisten' begeleiden. **Gerard Kemna** heeft de algemene leiding. Hij zal zorgen dat alle zaken betreffende vervoer, hotel, restaurant en entrees naar wens worden geregeld.

7 COVID-19 en verder. (najaar 2022) Wij blijven ons tijdens de reis houden aan de maatregelen die ter plaatse gelden. In Duitsland is bijvoorbeeld nog mondkapjes-plicht in het openbaar vervoer.

8 Minimum aantal deelnemers is 25.

Mocht dit aantal niet gehaald worden dan kan de reissom met (maximaal) € 80,- p.p. verhoogd worden.

9 Donateurs van Stichting De Gouden Engel (alsook hun eventuele medereiziger)

ontvangen korting op alle reizen van DGE. De donateurskorting op deze reis bedraagt € 20,- p.p.. U bent donateur wanneer u minimaal € 30,- als Donatie-2023 hebt overgemaakt op het banknummer van De Gouden Engel.

10 Voorlopige opgave is mogelijk! Bent u geïnteresseerd maar kunt u nog niet definitief beslissen dan adviseren wij u een voorlopige opgave. Wij blijven dan kosteloos een plaats voor u vrijhouden tot u van ons een berichtje krijgt, waarna u zo snel mogelijk moet beslissen.

REISINFORMATIE

Reiskosten € 2590,-

Inbegrepen

- alle vervoer per bus en boot zoals genoemd in het voorlopige programma
- 3-daagse bootkaart openbaar vervoer Venetië t.w.v. 40 euro
- 12 overnachtingen in prima hotels in Rosenheim, Cremona, Mantua en Venetië; verblijf in een gedeelde 2-persoonskamer. NB. Toeslag gebruik 1-persoonskamer € 490,- [zie Opmerking 2].
- 12 x ontbijt en 2 diners
- entrees en concertkosten tot een bedrag van maximaal € 120,- p.p. [zie Opmerking 5]
- bezoek atelier vioolbouwer in Cremona
- slotconcert door een professioneel Venetiaans Barokensemble
- alle genoemde inleidingen en thematische begeleiding door Harry-Imre Dijkstra
- stadswandelingen in Cremona en Mantova door plaatselijke gidsen
- gebruik audiosysteem van De Gouden Engel
- algemene begeleiding tijdens de gehele reis door Gerard Kemna

NB. Overige kosten van toegangen en concerten [zie Opmerking 5], fooien en overige maaltijden zijn niet inbegrepen.

www.goudenengel.nl

Inlichtingen/opgave 024-3788872 **E** kemna@goudenengel.nl **I** www.goudenengel.nl